

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

13.02.2020

Høringssvar – Tilpasning av ektefellepensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning til alderspensjon fra folketrygden opptjent etter nye regler

Pensjonistforbundet og SAKO-organisasjonene (LO-Stats Pensjonistutvalg, Telepensjonistenes Forbund, Fagforbundets sentrale pensjonistutvalg, Postens Pensjonistforbund, Politiets Pensjonistforbund, Jernbanepensjonistenes Forbund og Statens Vegvesens Forbund) viser til Arbeids- og sosialdepartementets høringsnotat av 20. desember 2019 med forslag til tilpasning av ektefellepensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning til alderspensjon fra folketrygden opptjent etter nye regler.

Bakgrunn

Forslagene fra departementet omfatter regler for beregning av ektefellepensjon fra offentlig tjenstepensjon fra fylte 67 år.

For årskullene 1954-1962 er det ikke regler for samordning av ektefellepensjon med alderspensjon fra folketrygden beregnet etter nytt regelverk. Det må derfor enten etableres nye samordningsregler eller alternative regler for beregning av ektefellepensjon fra 67 år.

Årskull født i 1963 og senere har hele alderspensjonen fra folketrygden beregnet etter nye regler. I høringsnotatet fremkommer det at et offentlig utvalg i NOU 2017:3 har foreslått flere endringer i folketrygdens ytelser til etterlatte. Endringer i folketrygdens ytelser til etterlatte kan medføre at det blir behov for ytterligere endringer i ektefellepensjoner fra offentlig tjenstepensjon.

Departementet foreslår at brutto ektefellepensjon skal erstattes av nettberegnet ektefellepensjon fra 67 år. Det foreslås at nettoytelsen gis med 9 prosent for dem som i dag har behovsprøvd ektefellepensjon og 18 prosent for dem som i dag har ikke-behovsprøvd ektefellepensjon. Det foreslås at de nye beregningsreglene fases inn i takt med innfasingen av nye beregningsregler i folketrygden.

Forslag til sikringsordning

Vi støtter regjeringens forslag om nettberegnet ektefellepensjon forutsatt at overgangskullene 1954 -1962 får en sikringsordning som sikrer at pensjonsnivået ikke blir lavere enn beregningen av ektefellepensjon etter gamle regler. Dersom ny beregning gir lavere beløp enn ektefellepensjonen beregnet etter opprinnelige regler, så skal det høyeste av de to komme til utbetaling. Dette sikrer at verdien av opptjente rettigheter ikke svekkes. Siden årskullene 1954-1962 uansett skal få delvis beregning etter gammel metode, så vil ikke en slik sikringsordning medføre behov for ytterligere beregninger enn hva regjeringen foreslår. For pensjonsmottakeren er det utbetalt beløp som er avgjørende, og ikke beregningsreglene for hvordan man regner ut ytelsen. Nye regler som gir lavere utbetaling kan vi ikke akseptere.

Personer født i 1963 og senere har kun ny opptjening av alderspensjon fra folketrygden. Vi mener imidlertid at det beste tiltaket for å hindre en svekkelse av pensjonsrettighetene til de berørte er å beregne en hypotetisk alderspensjon fra folketrygden basert på gammelt regelverk, og dermed kan man beregne ektefellepensjonen på samme måte som tidligere. Dette gjelder ifølge høringsnotatet maksimalt 179 personer i SPK og KLP, og det er ikke rimelig at denne gruppen skal rammes negativt. Vi ber om at personer født i 1963 og senere får en tilsvarende besteberegning som overgangsårskullene, slik at det som gir høyest utbetaling av nettberegnet ektefellepensjon etter departementets forslag og beregning etter dagens regler med brutto ektefellepensjon samordnet med en hypotetisk folketrygd legges til grunn.

Høringsnotatet viser at det er stor forskjell i både gjennomsnittlig utbetalt ektefellepensjon etter type ektefellepensjon, og variasjon i utbetaling blant pensjonister. Tilpasningene som departementet foreslår i høringsnotatet vil gi lavere pensjon for mange av de berørte. Vi støtter ikke en omgjøring til nettberegnet ektefellepensjon uten en sikringsordning som gir minst like høy ytelse som tidligere.

Vennlig hilsen
For Pensjonistforbundet

Harald Olimb Norman
Generalsekretær

Sindre Farstad
Rådgiver